IBAN–İsim Uyumsuzluğunda Banka

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Bölge Adliye Mahkemesi İzmir BAM 11. Hukuk Dairesi	12.06.2026	Ret

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2026/249	2026/1031	TTK 18/2, HMK 353/1-b-1

ÖZET

Emeklilik şirketi adına gönderilen 360.000 TL, IBAN şahsa ait olduğu için şube havuzuna düşmüş, sahte faks talimatıyla teyitsiz aktarılmıştı. Daire, format doğrulamasının bankanın özen borcunu kaldırmadığını, hatalı IBAN'ın müterafik kusur sayılmayacağını belirterek istinafı reddetti.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/iban-isim-uyumsuzlugunda-banka-sorumlulugu-bam-2026-1031/ →

Karar metni

Adalet Bakanlığı Bedesten sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

T.C.

İZMİR

BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ

11. HUKUK DAİRESİ

DOSYA NO : 2026/249

KARAR NO : 2026/1031

TÜRKMİLLETİADINA

BÖLGEADLİYEMAHKEMESİKARARI

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ : İZMİR 6. ASLİYE TİCARET MAHKEMESİ

TARİHİ : 05/11/2025

NUMARASI : 2023/701 Esas 2025/949 Karar

DAVANIN KONUSU : Alacak

KARAR TARİHİ : 12.06.2026

KARAR YAZIM TARİHİ : 12.06.2026

İzmir 6. Asliye Ticaret Mahkemesinin 05.11.2025 tarih 2023/701 Esas 2025/949 Karar sayılı kararının Dairemizce incelenmesi davalı vekili tarafından istenmiş ve istinaf dilekçesinin süresi içinde verildiği anlaşılmış olmakla, üye .... tarafından düzenlenen rapor dinlenip ve yine dosya içerisindeki dilekçe, layihalar, duruşma tutanakları ve tüm belgeler okunup, incelendi.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ :

DAVA : Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; müvekkilinin ... Şubesi nezdindeki mevduat hesabından ....nezdindeki TR..... no.lu ... Hayat ve Emeklilik adına olan hesaba 29/09/2016 tarihinde 360,000,00 gönderdiği, ...'in ...poliçesinin kendisine gönderilmediğini görünce EFT'nin akıbeti konusunda bilgi sahibi olmak üzere vekilinin şubeye gittiği, bahse konu IBAN numarasının şube personellerinden birinin eşine ait olduğunun öğrenildiği, başvuruda bankaların IBAN numarası ve alıcı ismini kontrol etme yükümlülüğünün olduğunun, ayrıca telefonla teyit alınması gerektiği, Bankanın üzerine düşen objektif özen yükümlülüğünü yerine getirmemesi nedeniyle 360,000,00 liranın 29/092016 işlem tarihinden itibaren yasal faizi ile birlikte davalıdan alınarak müvekkiline verilmesini talep ve dava etmiştir.

CEVAP : Davalı vekili cevap dilekçesinde özetle, öncelikle görev yönünden itirazlarının olduğu, esasa ilişkin ise.... 'ın 29/09/2016 tarihinde şubeden 200.000,00 lira çekeceğini beyan etmesine istinaden ... . tarafından 28/09/2016 tarihinde...'a 200.000,00 para alma talebinin girildiği, 29/09/2016 tarihinde davacı ....'in ..... Şubesi'nden lehdar adının "... Hayat ve Emeklilik" IBAN numarasının "TR...." ve ".... Yıllık Vade Tutarı" açıklamasıyla 360.000,00 lira EFT gönderdiği, ...'ın sahibi olduğu ..... Sigorta ve.... Bölge Sigorta firmaları aracılığıyla sigortacılık yaptığı ve aynı zamanda ... acentesi olduğu, bahsekonu EFT işlemi öncesinde ....'ın kendi imzasıyla ....'in aile fertlerinin sigorta işlemleri için Şube'den müvekkil Banka'nın Asya Kurumsal Şube nezdindeki hesaba isimden hesaba havale işlemleri gerçekleştirdiği ve ....'in kendisi ve kızı .... adına .....'ın şirketleri aracılığıyla BES poliçeleri yaptırdığı, T.C.M.B'nin 10/10/2008 tarihinde Resmî Gazete'de yayınlanan 2008/6 sayılı Uluslararası Banka Hesap Numarası Hakkındaki Tebliği'nde bankaların IBAN'ı doğrulama zorunluluğuna ilişkin hüküm bulunduğu ancak doğrulama işleminin yalnızca IBAN'ın formata uygunluğunun teyit edilmesi anlamına geldiği ve IBAN-isim uyumsuzluğunun kontrolünü kapsamadığı, Bankalar Birliği tarafından Ekim 2009 tarihinde yayınlanan "IBAN Uygulaması" isimli yazıda alıcının IBAN'ının doğrulanmasının formatın doğruluğunun teyit edilmesi anlamında kullanıldığı, IBAN'ın belirli bir hesaba/kişiye ait olduğunun doğrulanması şeklinde yorumlanmadığı, müvekkil Banka uygulamasına göre müvekkil Banka karma şubelerinde yer alan gerçek müşteri hesaplarına IBAN numarası girererek gönderilen EFT'lerde lehdarın ad ve soyisminin ilk 3 karakterinin uyuşması koşuluyla otomatik hesaba geçme limitinin üç milyon lira olduğu, tutara bakılmaksızın lehdarın ad ve soyisminin ilk 3 karakterinin uyuşmadığı durumlarda işlemin şube havuzuna düştüğü, 29/09/2016 tarihinde lehdar adı ile IBAN'ın uyuşmaması nedeniyle işlemin .... Şubesi havuzuna düştüğü, ...'ın 29/09/2016 tarihinde 200.000,00 lirayı o

tarihte şubede geçici görev ile bulunan İzmir Bölge Müdürlüğü ….'ın kullanıcı kasasından nakden çektiği, tutarın 400,00 lirası ile kredi kartı tahsilatı gerçekleştirdiği, geri kalan tutarı ise …. Şubesi nezdindeki hesabına 30/09/2016 tarihinde transfer ettiğinin tespit edildiği, davacı ….'in …. Şubesi'nden göndermiş olduğu EFT talimatında yer alan IBAN numarasından 360.000,00 lirayı ….'ın …. Şubesi'ndeki hesabına gönderdiğinin açık olduğu, ….'ın geçmişte şubeden müştekinin aile fertlerinin ... işlemlerini bizzat gerçekleştirmesi, davacının ...'ın sigorta acenteliği yaptığı firması aracılığıyla kendisi ve kızı adına BES poliçeleri düzenletmesi ve müştekinin bahsekonu IBAN numarasını ….'dan aldığını ve dava konusu işlem öncesinde de şahıslar arasında güvene dayalı bir ilişki olduğunu göstermekte olduğunu, davacının ….'a duyduğu güven nedeniyle şahsın IBAN numarasına EFT göndermesi sonucu davacının hatası bulunduğunu belirterek davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir.

DAİREMİZİN 20/01/2023 TARİHLİ KALDIRMA KARARINDAN ÖNCEKİ İLK DERECE MAHKEMESİ KARARININ ÖZETİ : İzmir 3. Tüketici Mahkemesi'nin 03/12/2019 tarihli ve 2016/2282 Esas - 2019/515 Karar sayılı gerekçeli kararı ile; bankalara gelen ve alıcı hesap numarası IBAN olarak belirtilen para transferlerinde IBAN'ın doğrulanmasının zorunlu olduğu, alıcının ismi ile IBAN numarasının eşleşip eşleşmediğinin de banka tarafından kontrol edilmesinin gerektiği, davalı bankanın dekontta gösterilen alıcı ile IBAN numarası arasında uyumsuzluk olduğu halde, eşleşme olmadığı halde, davalı Banka Şubesi'nin havuzuna düşen tutarı eşleştirme teyidini yapmaksızın dava dışı …..'a ödeyerek yükümlülüğüne aykırı davrandığı gerekçesiyle davanın kabulü ile 360.000,00 TL'nin davalıdan tahsiline karar verilmiştir.

DAİREMİZİN 20/01/2023 TARİHLİ KALDIRMA KARARININ ÖZETİ: Dairemizin 20/01/2023 tarih 2020/703 Esas - 2023/89 Karar sayılı ilamı ile; davacı tarafın, dava dışı üçüncü kişinin davalı banka nezdindeki hesabına yapılan EFT'nin usulsüz olarak ödenmesi nedeniyle uğranılan zararın tazminini talep ettiği, uyuşmazlığın ticari dava sayılan bankacılık işleminden kaynaklandığı, davaya Asliye Ticaret Mahkemesi tarafından bakılması gerektiğinden bahisle göreve ilişkin usul kurallarının kamu düzeninden olduğu gözetilerek HMK'nın 353/1-a-3 maddesi uyarınca ilk derece mahkemesi kararının esasa yönelik istinaf itirazları incelenmeksizin kaldırılmasına ve dosyanın görevli mahkemeye gönderilmesine karar verilmiştir.

DAİREMİZİN KALDIRMA KARARINDAN SONRAKİ İLK DERECE MAHKEMESİ KARARININ ÖZETİ :Mahkemece iddia, savunma, bilirkişi raporu ve tüm dosya kapsamına göre, davacı tarafından …. nezdindeki hesabından davalı banka nezdindeki…. Hayat ve Emeklilik adına kayıtlı hesaba 360.000,00 TL gönderildiği, alıcının ... olmaması nedeniyle paranın davalı bankanın şube havuzuna düştüğü, şube havuzuna düşen paranın davalı banka şubesine faks yoluyla gönderilen davacı adına sahte imzalı talimat üzerine banka personelinin imza kontrolü yapmaksızın ve teyit almaksızın …. adına kayıtlı hesaba aktardığı, objektif özen yükümlülüğü altında bulunan davalı bankanın sahte talimatla işlem yapması sebebiyle ortaya çıkan zarardan sorumlu olduğu gerekçesiyle davanın kabulü ile 360.000,00 TL'nin 29/09/2016 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalıdan tahsiline karar verilmiştir.

Karara karşı davalı vekili tarafından istinaf yoluna başvurulmuştur.

İSTİNAF NEDENLERİ : Davalı vekili istinaf dilekçesinde özetle; davacının yaptığı EFT'nin feri müdahil ....'a ait IBAN numarasına gönderildiğini, ...'ın bir gün önceden para çekmek için şubeyi bilgilendirdiğini, IBAN ile hesap sahibi adının uyuşmaması nedeniyle paranın havuzuna düştüğünü, ancak taraflar arasında geçmişe dayalı sigorta alım satım ilişkisi bilindiğinden havuza düşen bedelin feri müdahilin hesabına aktarıldığını, bilirkişi raporlarının bu ilişkiyi dikkate almadığını, TCMB'nin 2008/6 sayılı tebliği uyarınca bankaların sorumluluğunun sadece format doğrulaması ile sınırlı olduğunu, bankanın kusursuz olduğunu, kabul edilmese dahi müterafik kusur indirimi yapılması gerektiğini istinaf nedenleri olarak ileri sürmekle kararın kaldırılmasını ve davanın reddini talep etmiştir.

GEREKÇE : Dava, bankacılık işlemleri sırasında özen yükümlülüğünün ihlali sonucu uğranılan zararın tazmini istemine ilişkindir.

Dairemizce HMK'nın 355. maddesi uyarınca istinaf nedenleriyle ve resen kamu düzenine ilişkin sebeplerle sınırlı olarak istinaf incelemesi yapılmıştır.

6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun (6762 sayılı TTK) 20/2. (6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun (6102 sayılı TTK) 18/2) maddesi gereğince, tacir, ticaretine ait bütün faaliyetlerinde basiretli iş adamı gibi hareket etmesi lazımdır. Nitekim, bankaların, tacir olarak bütün işlemlerinde basiretli davranma yükümlülüğü herhangi bir tacirden farklıdır. Bu sebeple bankalardan beklenen basiret ölçüsü ve özen yükümlüğü şüphesiz daha ağırdır. Özellikle bankaların internet bankacılığı hizmeti vermeye başladıkları andan itibaren özen yükümlülüğünün daha da arttığının kabul edilmesi gerekmektedir (doktrindeki bir esere atıf) .

Bankalar, kendilerine tevdi edilen mevduatı ve fonları güvenli bir şekilde korumak, ödeme işlemlerini ise hak sahibine yapmakla yükümlü, güven kurumu niteliğinde olan profesyonel kuruluşlardır. Bu nedenle, bankaların hafif kusurlarından dahi sorumlu oldukları ve ağırlaştırılmış objektif özen yükümlülüklerinin bulunduğu kabul edilmelidir.

Somut olayda, davacı tarafından gönderilen 360.000,00 TL tutarındaki EFT işleminde, alıcı adı olarak ".... Hayat ve Emeklilik" yazılmasına karşın, girilen IBAN numarasının şahıs hesabı olması nedeniyle işlemin bankanın şube havuzuna düştüğü sabittir. Havuza düşen para üzerinde işlem yapılabilmesi için bankanın göndericiden usulüne uygun, teyit edilmiş ve imza kontrolü yapılmış yazılı talimat alması gerektiği halde davalı bankanın, bir kırtasiyeden faks yoluyla gelen ve davacının sistemde kayıtlı imzasıyla uyuşmayan sahte talimata dayanarak, telefonla teyit dahi almaksızın parayı şahıs hesabına aktarması ve ödemesi ağır bir hizmet kusuru teşkil etmektedir. TCMB'nin 2008/6 sayılı tebliğinde yer alan format doğrulama yükümlülüğü, bankaların isim-IBAN uyumunu denetleme ve sahte talimatla işlem yapmama konusundaki genel özen borcunu ortadan kaldırmaz. Davacının hatalı İban bilgisi girmiş olması, bankanın sahte faks talimatı üzerine imza kontrolü ve telefon teyidi yapmaksızın ödeme yapması şeklindeki hizmet kusuru karşısında müterafik kusur olarak olarak nitelendirilemeyeceğinden ilk derece mahkemesince verilen karar usul ve yasaya uygun bulunduğundan aksi yöndeki istinaf itirazlarının reddi gerekmiştir.
Bu durumda, istinaf kanun yoluna başvuranın dilekçesinde yer verdiği itirazların açıklanan gerekçe ışığında yerinde olmamasına, kararda kamu düzenine ilişkin bir aykırılık bulunmamasına, kararının

usul ve esas yönünden hukuka uygun olmasına göre, duruşma açılmasına gerek görülmeyerek Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 353/1-b-1 maddesi gereğince istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmesi gerekmiştir.

HÜKÜM : Yukarıda açıklanan nedenlerle;

1-Davalı vekilinin istinaf başvurusunun Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 353/1-b-1 maddesi uyarınca ESASTAN REDDİNE,

2-Davalı yönünden istinaf karar harcı olan 24.591,60-TL'den peşin alınan 6.147,90-TL'nin mahsubu ile bakiye 18.443,70-TL'nin davalıdan alınarak hazineye gelir kaydına,

3-İstinaf başvurusu nedeniyle davalının yaptığı giderlerin kendi üzerinde bırakılmasına,

Dosya üzerinden yapılan inceleme neticesinde, kararın tebliğinden itibaren iki hafta içinde Yargıtay ilgili Hukuk Dairesinde temyiz yolu açık olmak üzere oy birliğiyle karar verildi. 12/06/2026